8.11.2021

LUOTTAMUKSELLINEN |

Työllisyysrahaston talouden kehitys 2021 – 2022

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 9.11.2021

HE 201/2021 vp

Tapio Oksanen

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Työllisyysrahasto

- Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos

- Päätehtävät:
  - Työttömyysetuuksien rahoitus
  - Työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen ja perintä
  - Aikuiskoulutusetuuksien myöntäminen

- Julkinen hallintotehtävä

- Toiminta perustuu lakiin

HE 201/2021 vp

- Esitys vuoden 2021 työttömyysvakuutusmaksuiksi
- Uusi säännös työsopimuslain 12 luvun 3 §:n mukaisten rahamäärien tilityksestä Työllisyysrahastosta valtiolle.

- Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärän korottaminen 0,20 prosenttiyksikköä
- Palkansaajan maksua korotetaan 0,10 ja työnantajan keskimääräistä maksua 0,10 prosenttiyksikköä
- Palkansaajan maksuksi esitetään 1,50 prosenttia
- Työnantajan keskimääräinen maksu olisi 1,51 prosenttia
  - Alempi maksu 0,50 prosenttia ja ylempi maksu 2,05 prosenttia

Työllisyyden näkymät 2021-2022

Työllisyysaste

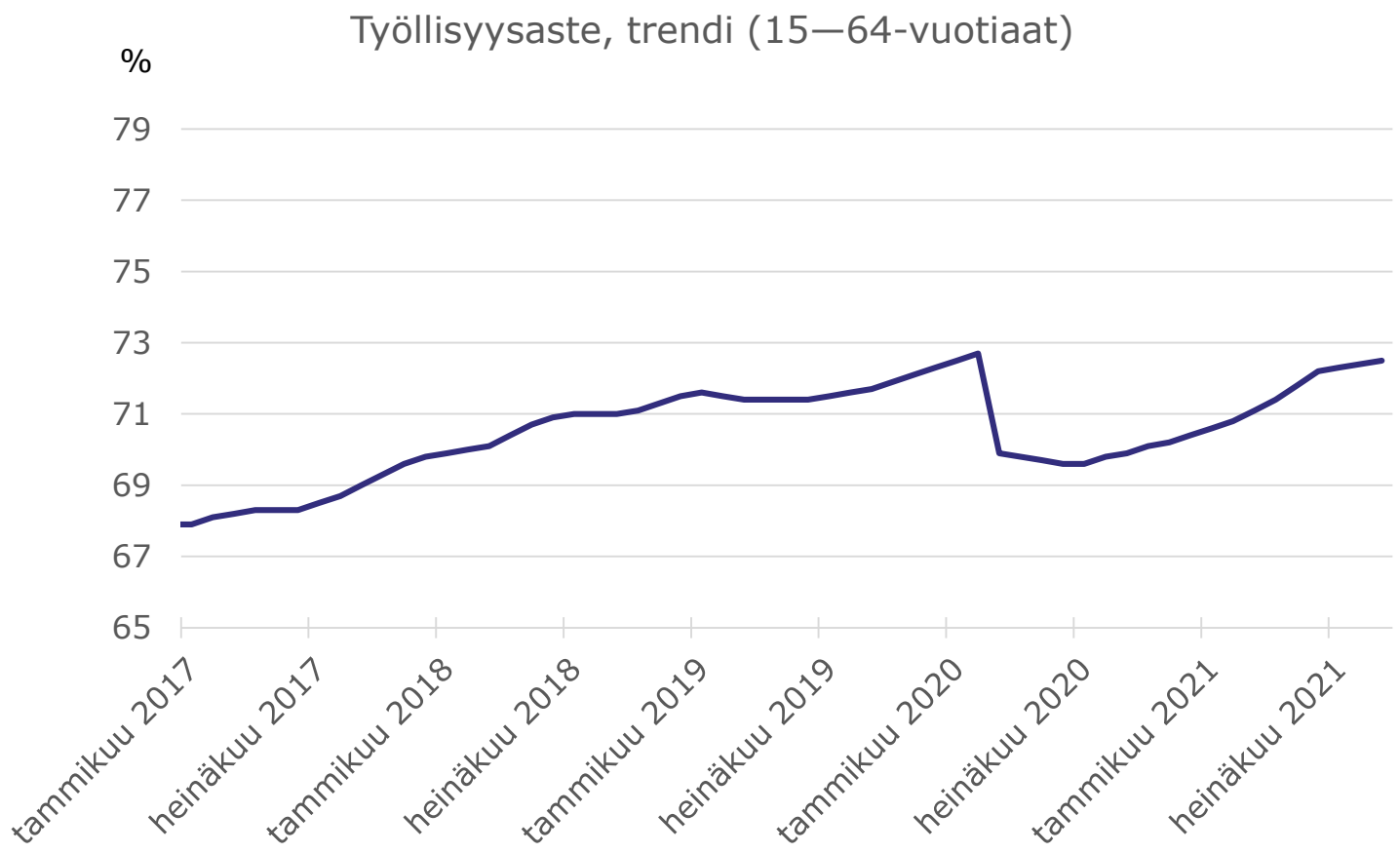

- Syyskuussa 2021 työllisyysasteen trendi oli tasolla 72,5 %.
- Edellisen kerran työllisyysasteen trendi oli yhtä korkealla tasolla tammi/helmikuu 2020 — eli juuri ennen koronasulkuja.

Työllisyys ja työttömyys

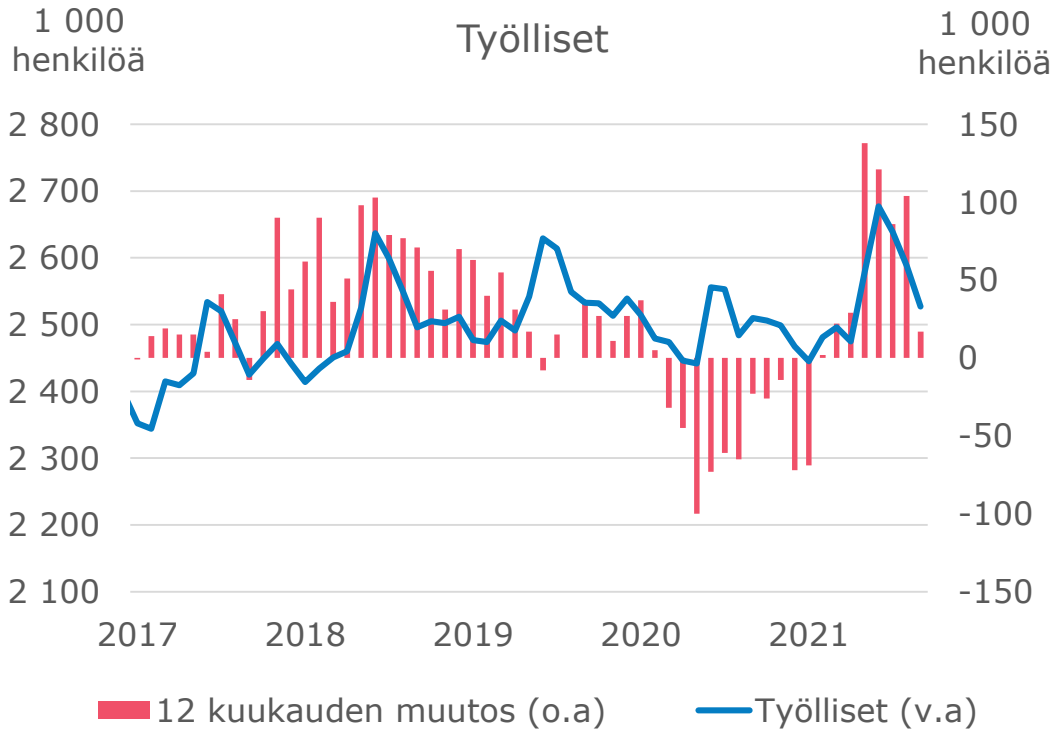

- Työllisten määrä on kehittyi varsin hyvin loppukevään/kesän 2021 aikana vuoteen 2020 verrattuna.
- Syyskuussa 2021 työllisiä oli noin 17 000 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin.

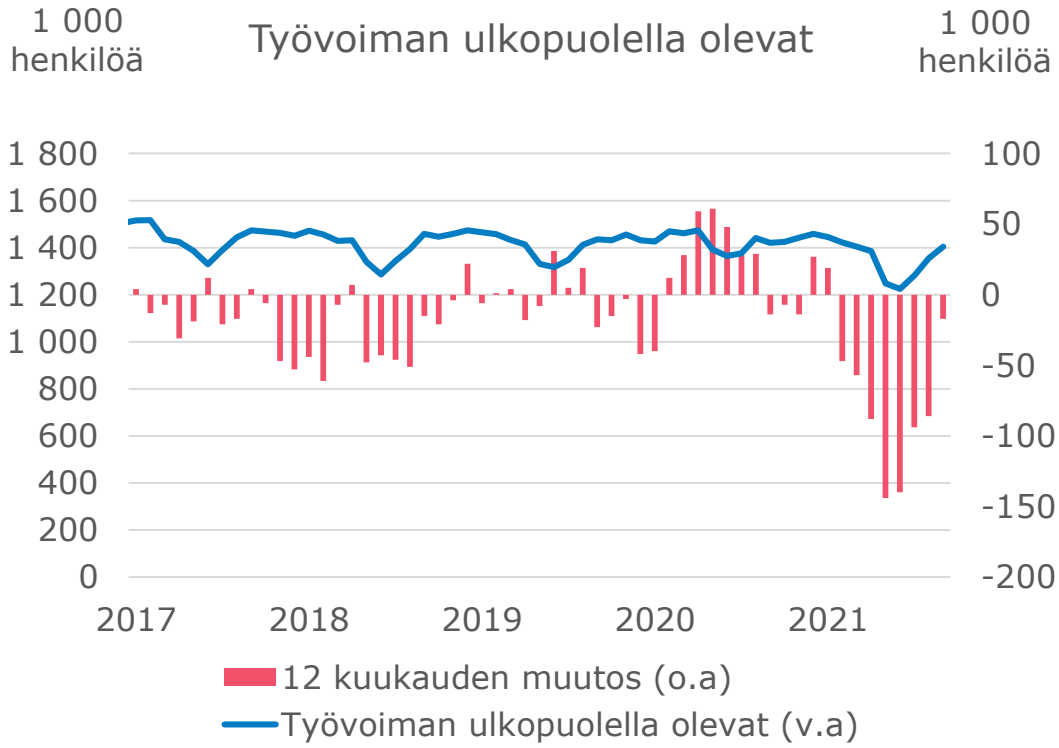

- Vuoden 2021 aikana henkilöitä on siirtynyt erityisesti työvoiman ulkopuolelta takaisin työvoimaan.
- Syyskuussa 2021 työvoiman ulkopuolella oli 17 000 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Työllisyys ja työttömyys

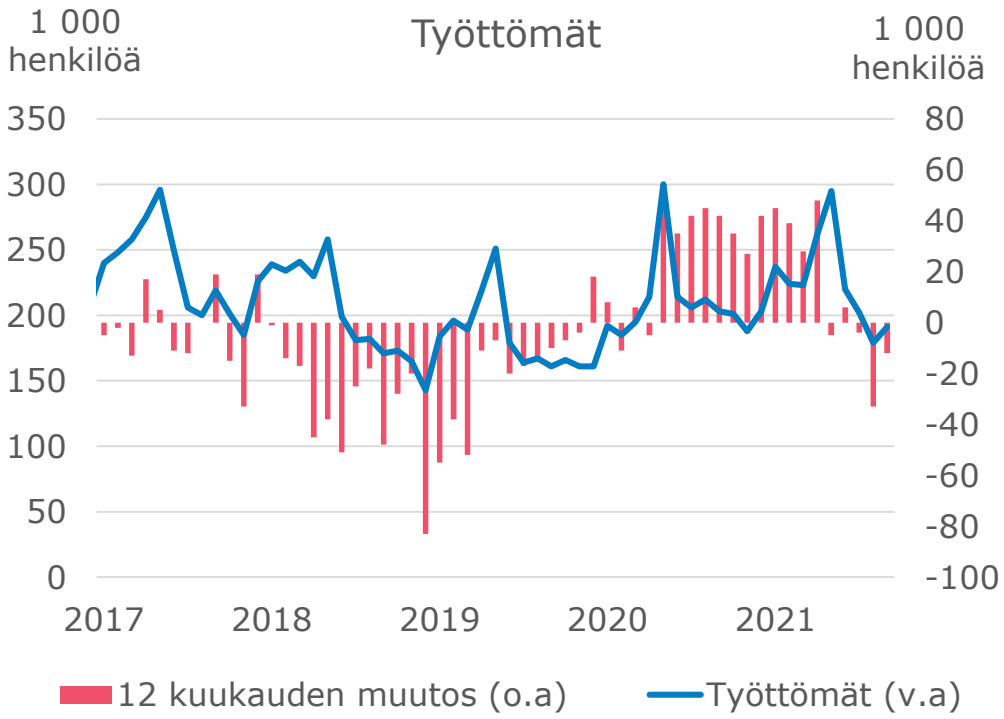

- Vastaavasti työttömyyden positiivinen kehitys ei ole ollut aivan yhtä ripeää kuin työllisyyden.
- Syyskuussa 2021 työttömiä oli noin 12 000 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

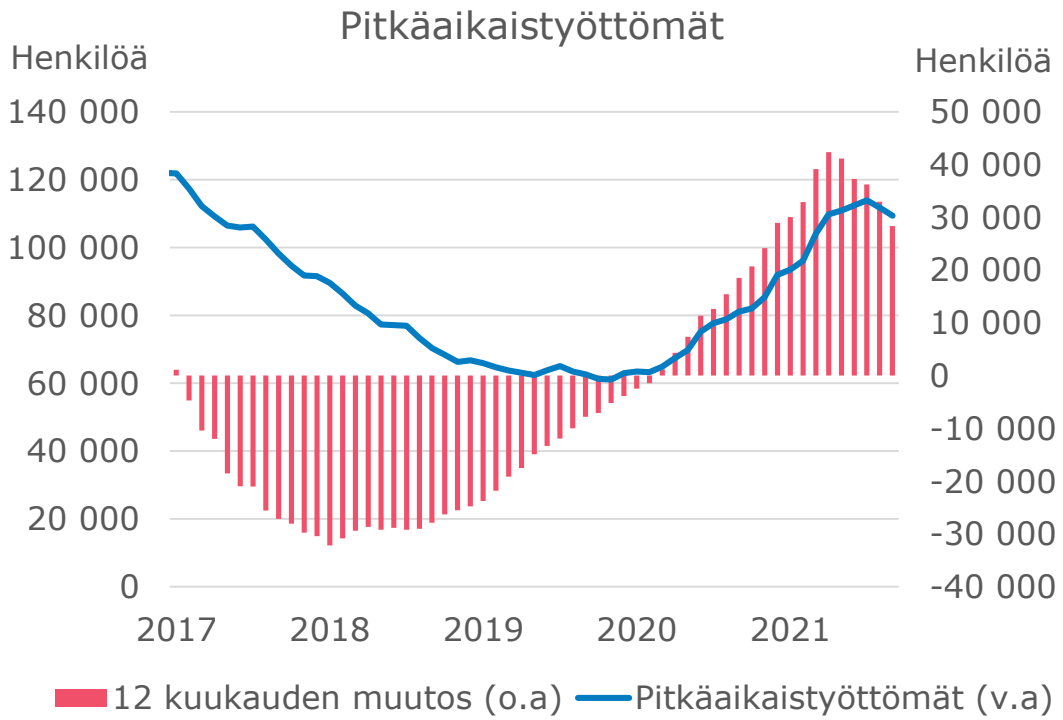

- Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys (yli vuoden työttömänä olleet) on kasvanut koronapandemian aikana.
- Syyskuussa 2021 oli noin 28 000 pitkäaikaistyötöntä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työllisyys ja työttömyys

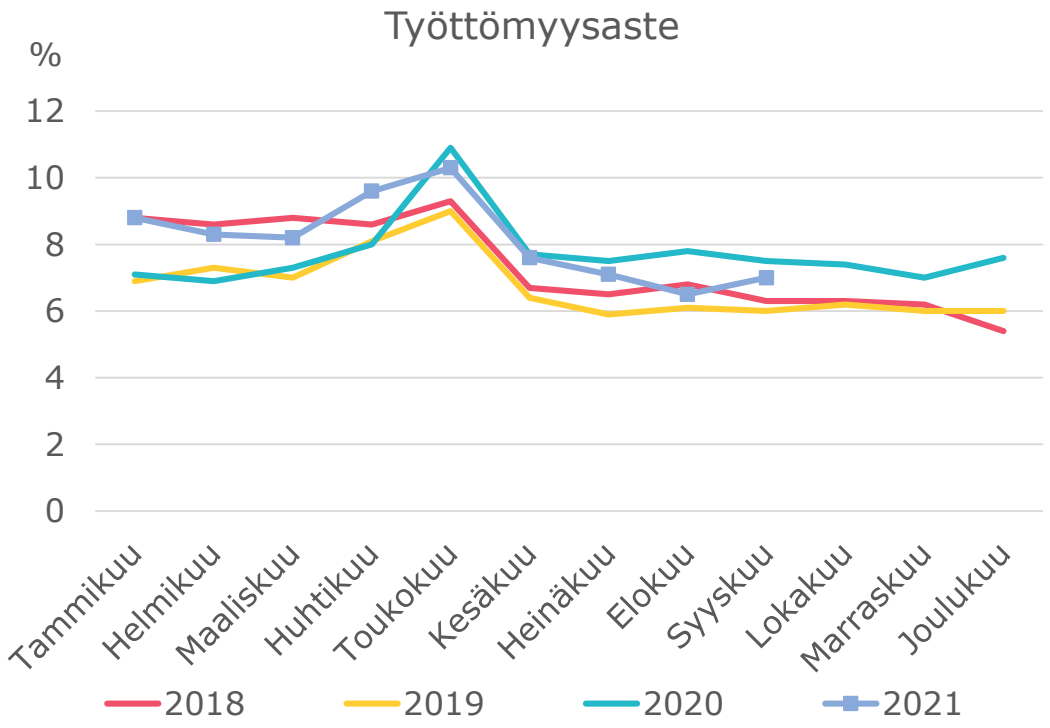

- Syyskuussa 2021 työttömyysaste oli 7,0 %, kun vuotta aiemmin se oli 7,5 %.

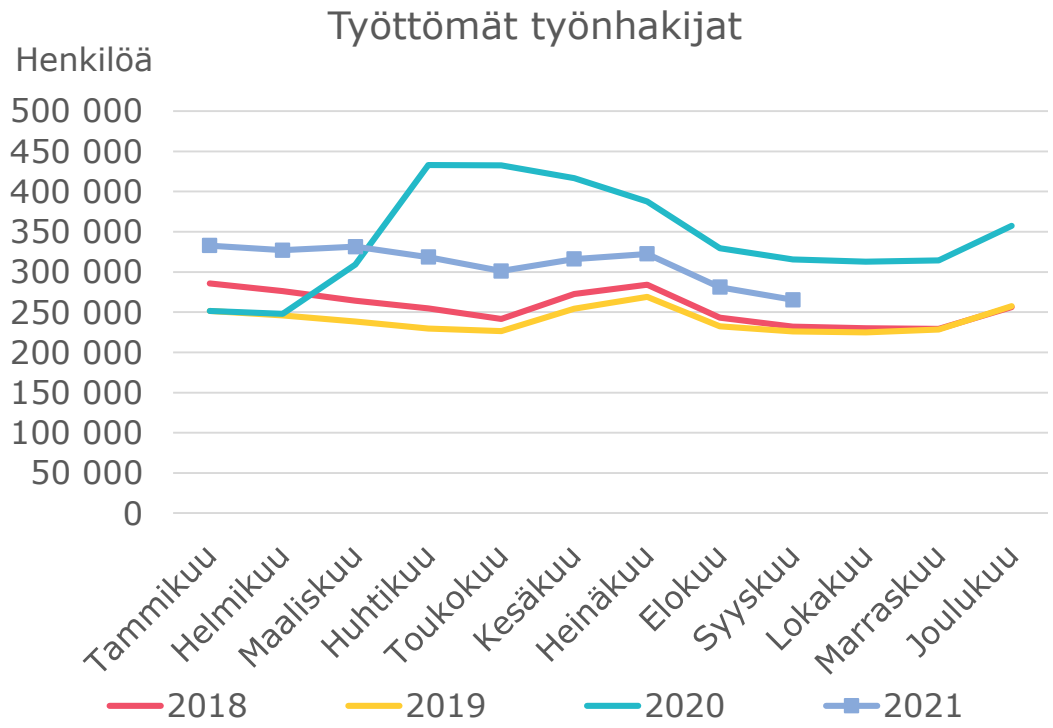

- Syyskuussa 2021 työttömiä työnhakijoita oli noin 265 000 henkilöä, kun vuotta aiemmin työttömiä työnhakijoita oli noin 316 000 henkilöä.

Lomautukset

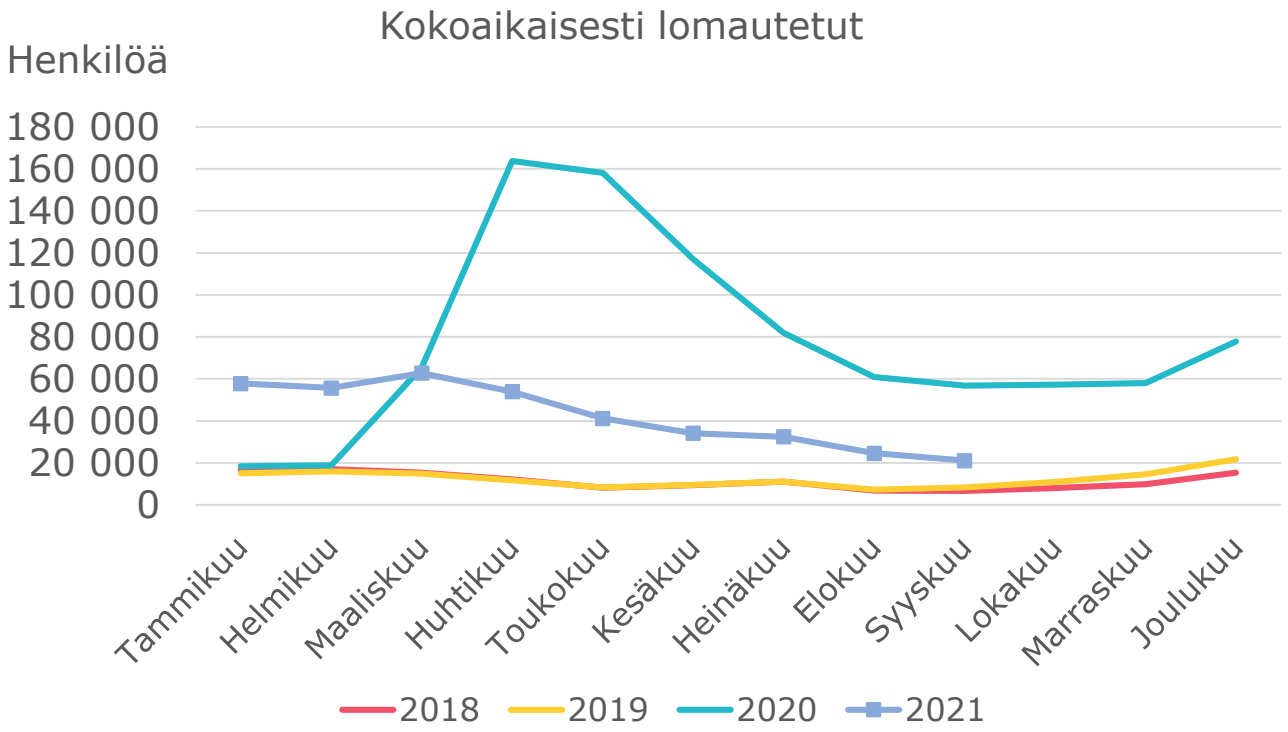

- Syyskuussa 2021 kokoaikaisesti lomautettuja työttömiä työnhakijoita oli noin 21 000 henkilöä.
- Tämä on lähes 36 000 henkilöä vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2020.
- Kokoaikaisesti lomautettujen työttömien työnhakijoiden määrä oli korkeimmillaan huhtikuussa 2020, lähes 164 000 henkilöä.

Avoimet työpaikat

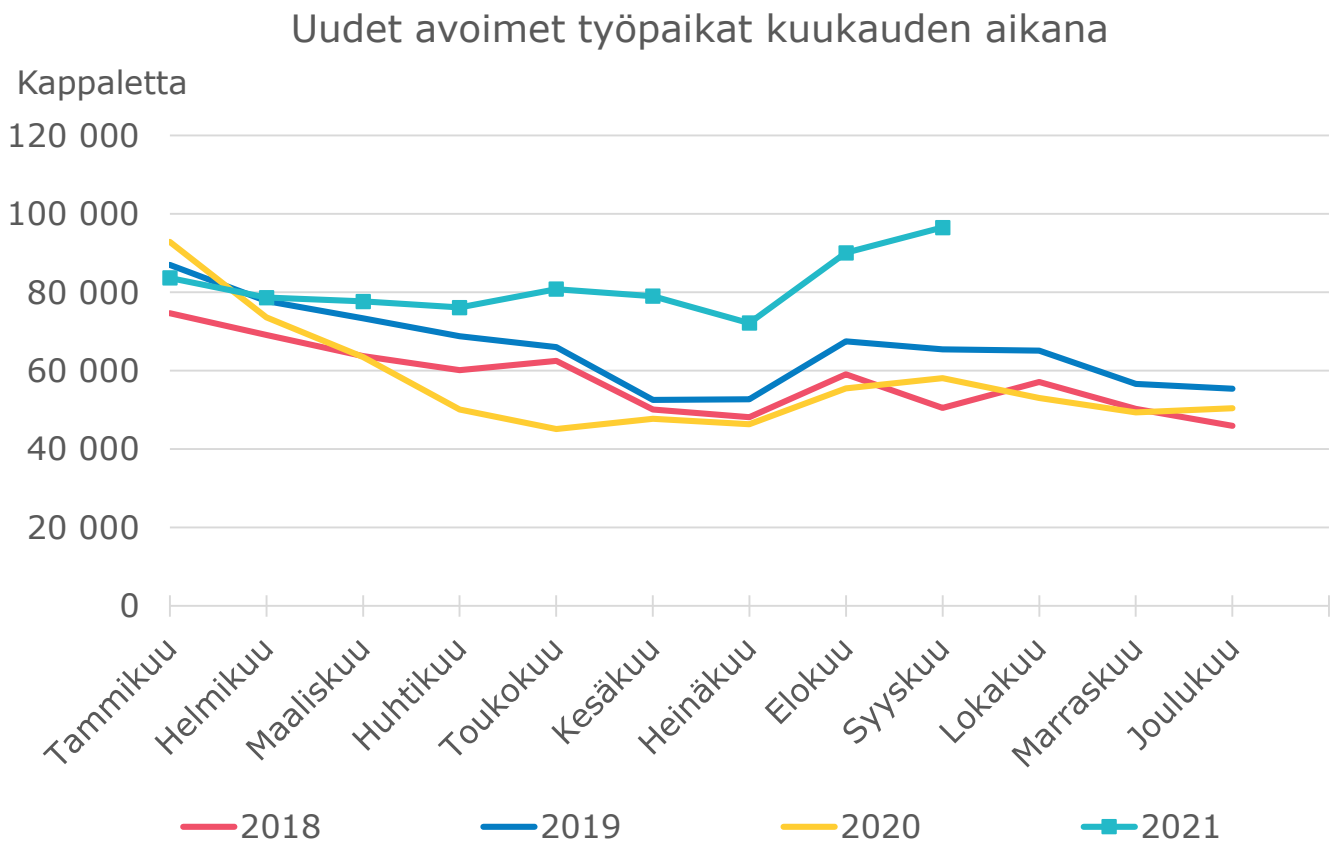

- Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli syyskuussa 2021 oli selvästi korkeammalla tasolla kuin aiempina vuosina.
- Uusia avoimia työpaikkoja oli syyskuussa 2021 noin 38 000 kappaletta enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työttömyyskassojen hakemusmäärät

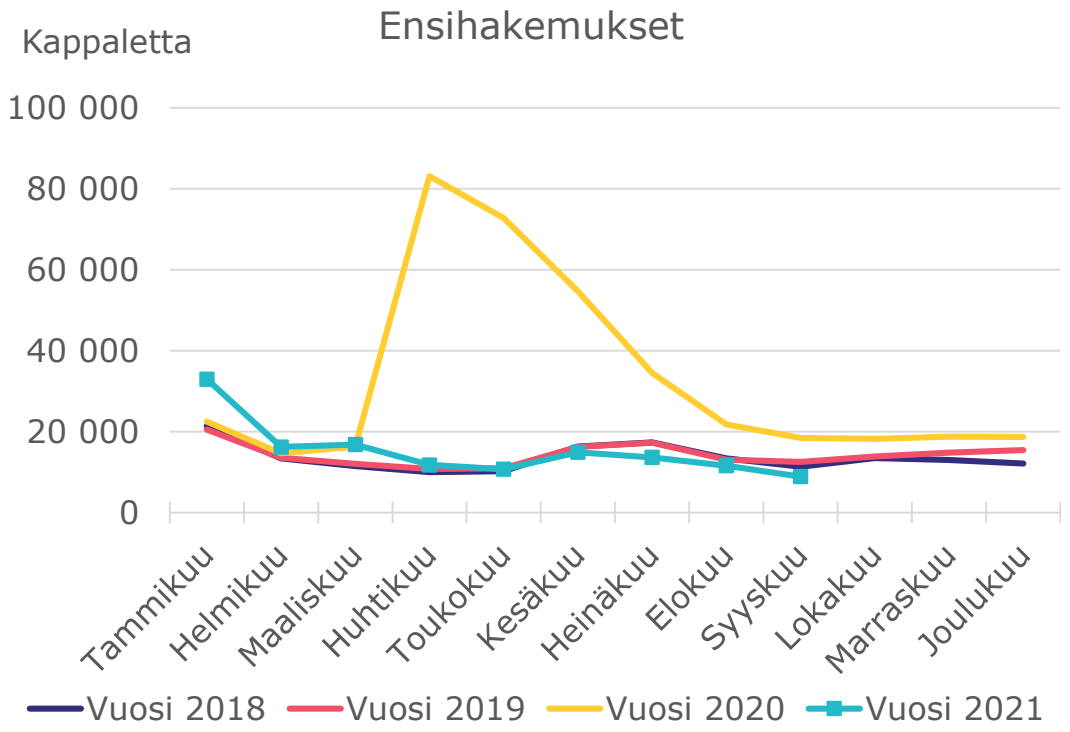

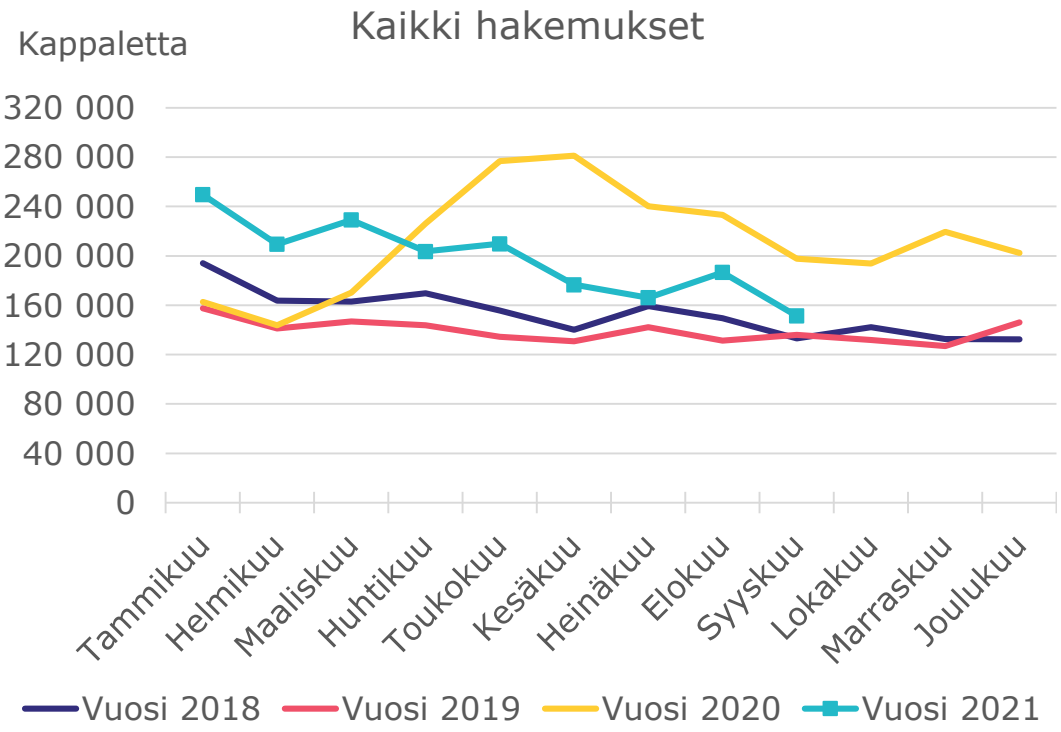

- Ensihakemusten määrä on pudonnut vuoden 2021 kuluessa jo koronapandemiaa edeltävien vuosien tasolle.
- Myös kaikkien hakemusten määrässä on nähtävissä positiivista kehitystä ja vuoden 2021 hakemusmäärät alkavat lähestymään koronapandemiaan edeltävien vuosien kappalemääriä.

Työttömyyskassojen etuusmenot

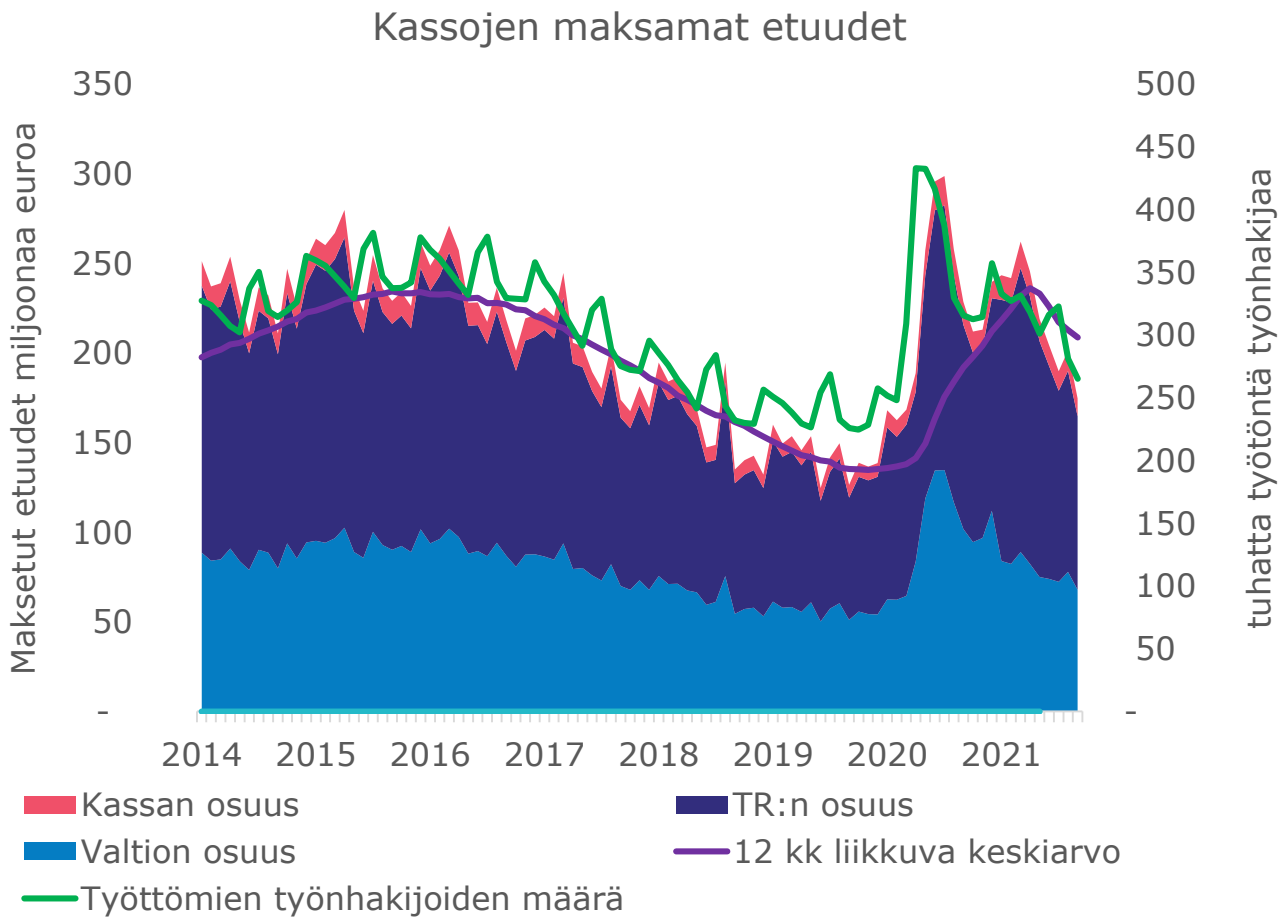

- Etuusmenot ovat olleet laskussa maaliskuusta 2021 lähtien (262 miljoonaa euroa).
- Etuusmenot olivat syyskuussa 2021 noin 175 miljoonaa euroa, kun vuotta aiemmin ne olivat noin 229 miljoona euroa.

Työllisyysrahaston puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2021

Työllisyysrahaston puolivuositulos jäi edelleen alijäämäiseksi ja nettovarallisuus on pitkään jatkuneen koronapandemian (COVID-19) vuoksi matalalla tasolla

- Työttömyysvakuutusmaksut ja muut tuotot yhteensä 1 647 (1 453) miljoonaa euroa
- Maksetut työttömyysetuudet, aikuiskoulutusetuudet ja hallintokulut yhteensä 2 093 (1 771) miljoonaa euroa
- Nettovarallisuuden muutos (puolivuositulos) -444 (-331) miljoonaa euroa
- Nettovarallisuus 600 (31.12.2020: 1 045) miljoonaa euroa
- Sijoitukset ja varat yhteensä 2 017 (31.12.2020: 2 423) miljoonaa euroa
- Nostettuja lainoja ja muita velkoja yhteensä 1 417 (31.12.2020: 1379) miljoonaa euroa
- Sijoitusten tuotto +0,3 % (-0,9 %)
- Työttömyysaste 7,9 % kesäkuu 2021 (8,4 % kesäkuu 2020)
- Palkkasumman kasvu +4,2% (-1,1%)

Miljoonaa euroa	1-6/2021 m€	1-6/2020 m€	Muutos 2021/2020 m€	Muutos 2021/2021 %
Työttömyysvakuutusmaksut	1 159	1 014	145	14 %
Muut tuotot	489	440	48	11 %
Maksetut rahoitusosuudet	-2 093	-1 772	-320	18 %
Rahoitusnetto	1	-12	13	
Nettovarallisuuden muutos	-444	-331	-114	
Sijoitukset ja varat	2 017	2 758	-740	-27 %
Lainat ja velat	-1 417	-1 421	4	0 %
Nettovarallisuus	600	1 337	-736	-55 %
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	2 078	2 078		

Tunnusluvut	1-6/2021	1-6/2020	Muutos vertailuvuoteen
Työttömyysaste % (trendi)	7,9	8,4	-0,5
Palkkasumman muutos % YTD	4,2	-1,1	5,3
Sijoitusten tuotto % YTD	0,3	-0,9	1,2
Maksu %, työnantajat keskimäärin	1,41	1,25	0,16
Maksu %, palkansaajat	1,40	1,25	0,15

Puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2021

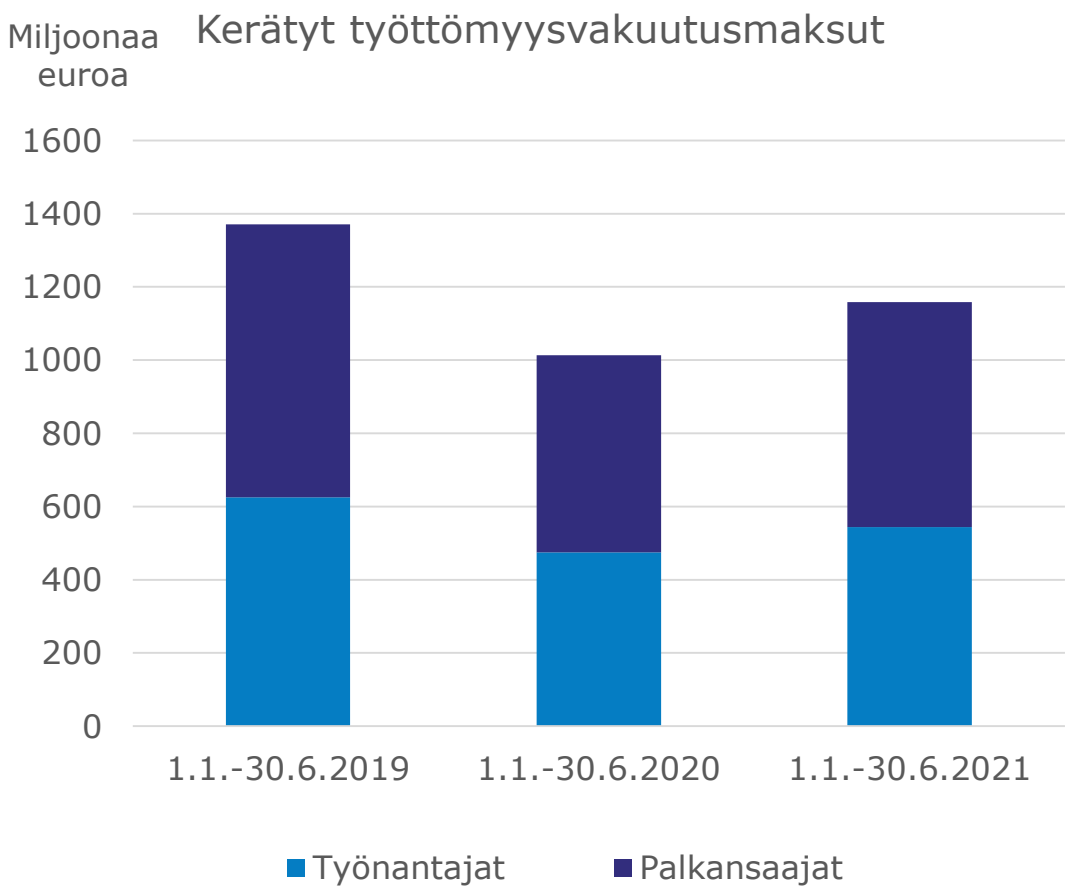

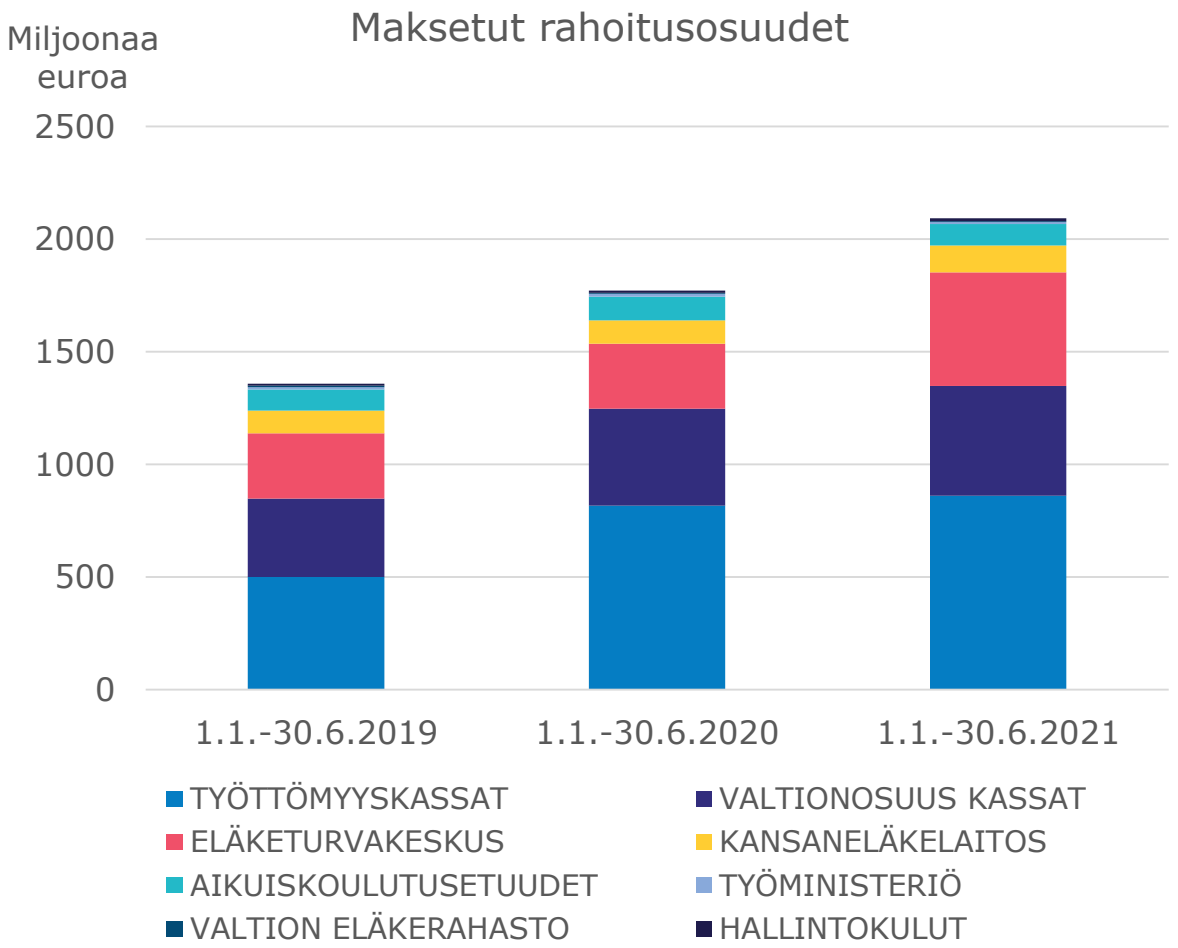

Puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2021

AVAINLUVUT				2020	2021		
	2018	2019	2020	1.1.-30.6.	1.1.-30.6.	Muutos euroa	Muutos %
TULOT							
TYÖNANTAJAMAKSUTULO	1 458	1 238	993	462	532	70	15 %
PALKANSAAJAMAKSUTULO	1 519	1 379	1 073	539	615	76	14 %
VALTIONOSUUS KASSAT	774	688	1 248	440	489	49	11 %
OMAVASTUUMAKSUTULO	50	39	26	13	11	-2	-15 %
TULOT YHTEENSÄ	**3 801**	**3 344**	**2 868**	**1 454**	**1 647**	**193**	**13 %**
MENOT							
TYÖTTÖMYYSKASSAT	-1 068	-954	-1 372	-817	-860	43	5 %
VALTIONOSUUS KASSAT	-774	-685	-1 245	-430	-487	57	13 %
ELÄKETURVAKESKUS	-620	-577	-869	-289	-505	216	75 %
KANSANELÄKELAITOS	-228	-206	-207	-104	-120	16	15 %
AIKUISKOULUTUSETUUDET	-187	-187	-197	-105	-95	10	9 %
TYÖMINISTERIÖ	-20	-24	-25	-12	-8	4	32 %
VALTION ELÄKERAHASTO	-12	-10	-9	-4	-5	0,5	12 %
HALLINTOKULUT	-13	-19	-21	-11	-13	2	21 %
MENOT YHTEENSÄ	**-2 922**	**-2 661**	**-3 946**	**-1 772**	**-2 093**	**-321**	**18 %**
NETTORAHOITUSTUOTOT	-7	-8	-16	-12	1		
KAUDEN TULOS	**872**	**694**	**-623**	**-331**	**-444**		
NETTOVARALLISUUS*	**969**	**1668**	**1 045**	**1 337**	**600**		

Talousarvio ja maksuesitys vuodelle 2022

Talousarvio ja maksuesitys 2022

- Vuoden 2021 tulos tulee olemaan selvästi alijäämäinen ja suhdannepuskurin määrä vuoden lopussa noin 500 miljoonaa euroa
- Koronapandemian seurauksena rahaston nettovarallisuus on supistunut 1,2 mrd eurolla kahdessa vuodessa
- Työttömyyden ja lomautusten määrä on vielä melko korkealla, mutta vähentyminen alkanut kevään aikana
- Talousarvio laadittu perinteisellä tavalla skenaarioiden avulla
- Rahoitettavien työttömyysturvan ja aikuiskoulutuksen etuuksien määrä vähentyy vuonna 2022, mutta menojen taso edelleen kohtuullisen korkea.
- Työttömyysvakuutusmaksuja tarvetta korottaa vuodelle 2022 maksuvalmiuden varmistamiseksi
  - Työllisyysrahaston perusennusteen ja Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuositulos olisi lähellä nollatasoa, jos maksutasoa korotetaan 0,20 %
  - Työllisyysrahasto ei sulje pois mahdollisuutta, että joutuisimme nostamaan lisää velkarahoitusta vuonna 2022 maksuvalmiutemme turvaamiseksi.

Myös vuosi 2021 on haastava Työllisyysrahastolle

- Menojen kasvu jatkui alkuvuonna.
- Työttömyysaste laskenut hiukan edellisestä vuodesta ja laskun uskotaan jatkuvan.
- Nettovarallisuus supistuu noin 550 miljoonaa euroa vuonna 2021.
  - Rahastolla kaksi peräkkäistä hyvin alijäämäistä vuotta.

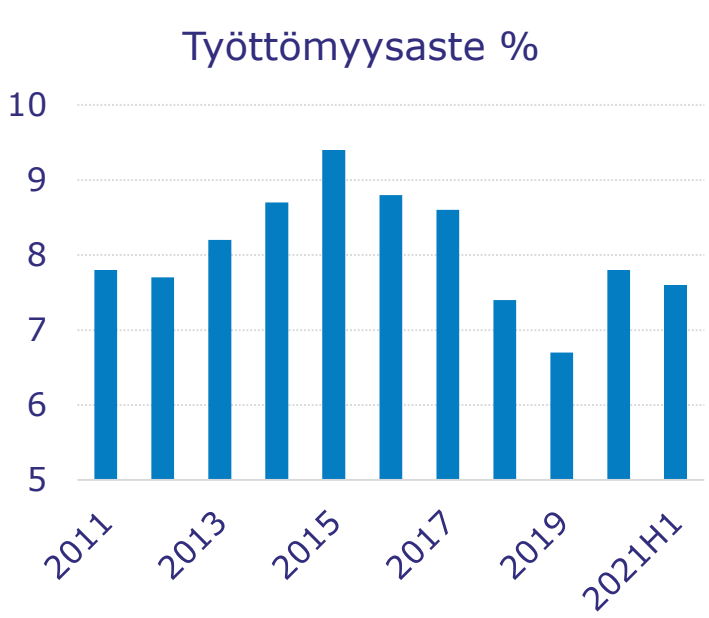

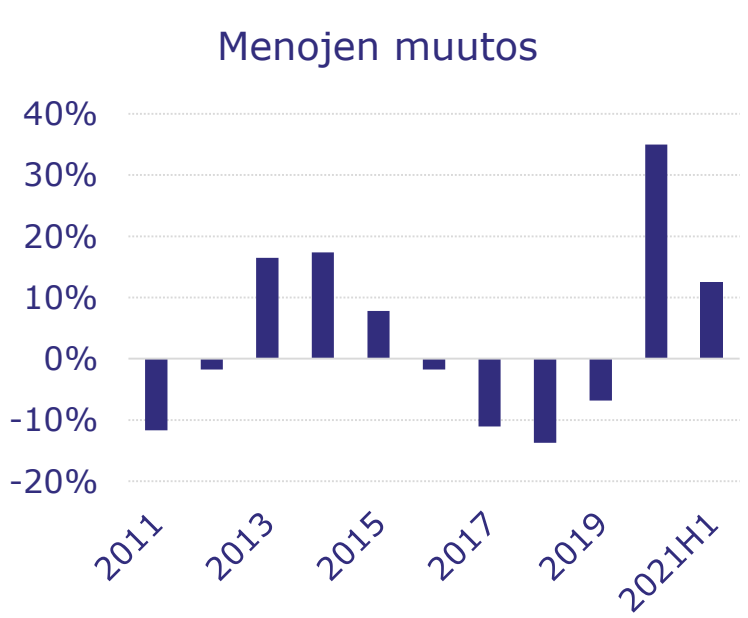

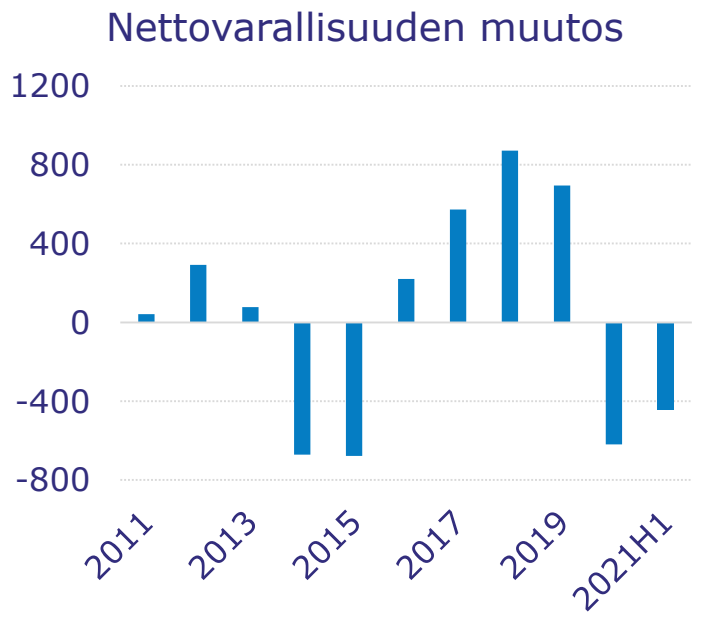

Talousarvion skenaariot 2021–2023

Työllisyysrahasto perusennuste	2020	Ennuste 2021	Arvio 2022	Ennuste 2023
Työttömyysaste %	7,8	7,6	7,1	6,9
Työttömyysasteen muutos	1,1	-0,2	-0,5	-0,2
Työttömät työnhakijat muutos	43 %	-12 %	-10 %	-5 %
Palkkasumman muutos %	-0,4	4,0	3,4	2,8
Työllisyysrahaston riskiskenaario	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Työttömyysaste %		8,2	9,0	9,4
Työttömyysasteen muutos		0,4	0,8	0,4
Työttömät työnhakijat muutos		0 %	15 %	0 %
Palkkasumman muutos %		1,0	0,0	2,0
VM talousennuste 17.6.2021	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Työttömyysaste %		7,4	6,9	6,6
Työttömyysasteen muutos		-0,4	-0,5	-0,3
Palkkasumman muutos %		3,0	3,0	3,0

Työllisyysrahaston nettovarallisuus 2008–2022

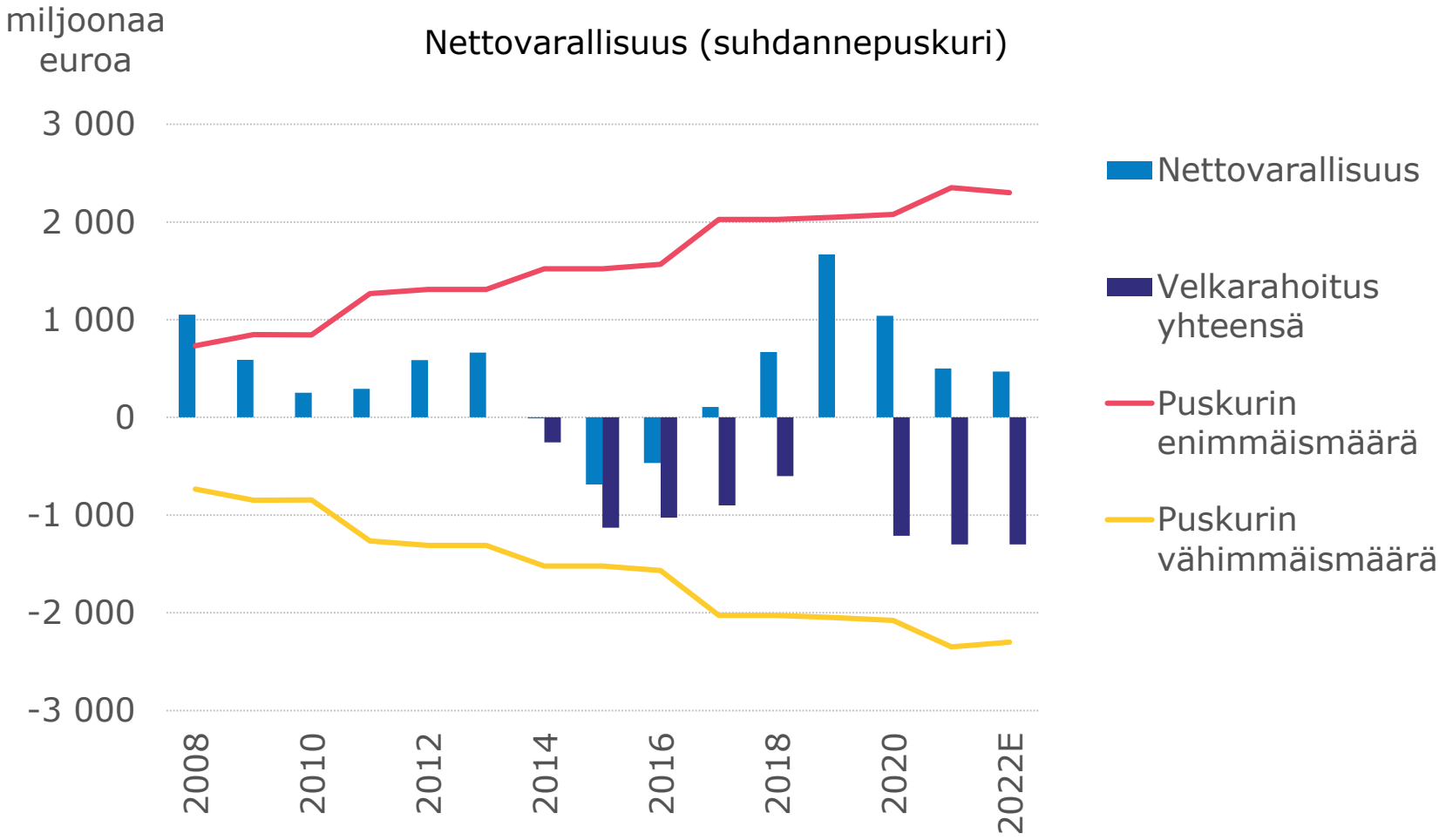

- Nettovarallisuus supistuu noin 550 M€ vuonna 2021
- Velkarahoitusta nostettu v. 2020-2021 maksuvalmiuden turvaamiseksi
- Nettovarallisuuden supistuminen päättyy vuonna 2022

Kokonaismaksu vuosina 2000–2022

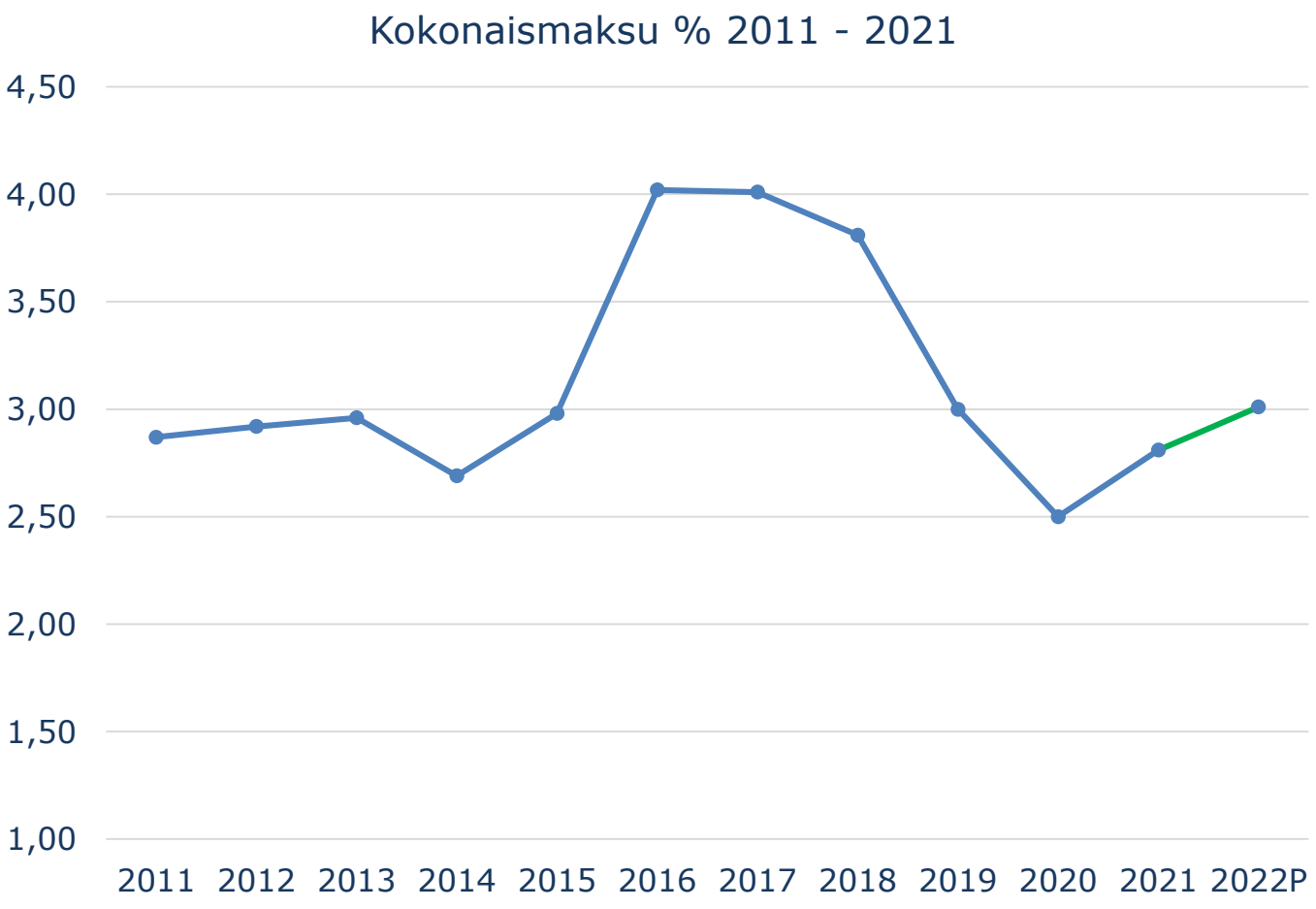

- Kokonaismaksun keskiarvo 2011 – 2021 on 3,18 %
- Vuodelle 2022 esitetään 3,01% kokonaismaksua

Talousarvio vuodelle 2022

Määrät %	2021e	Talousarvio 2022	Muutos
Työttömyysaste %	7,6	7,1	- 0,5
Palkkasumman muutos %	4,0	3,4	-0,6
Työttömyysvakuutusmaksu %, työnantajat keskiarvo	1,41 %	1,51 %	0,10 %
Työttömyysvakuutusmaksu %, työntekijät	1,40 %	1,50 %	0,10 %

Talouden luvut, miljoonaa euroa *	2021e	Talousarvio 2022	Muutos
Työttömyysvakuutusmaksut	2 443	2 701	258
Muut tuotot **	892	830	-62
Rahoitettavat menot ja etuudet	-3 885	-3 560	-325
Nettovarallisuuden muutos	-550	-29	
Nettovarallisuus	496	467	
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	2 363	2 307	

*luvut vuodelta 2021 ovat arvioita ja tilintarkistamattomia
**sosiaali-ja terveysministeriön tilitys

Työllisyysrahaston esitys STM:lle – työttömyysvakuutusmaksut vuonna 2022

Maksutason muutos 2022		+ 0,20 %
Talousarvio 2022	**Maksut 2021**	**Maksut 2022**
Palkansaajan maksu	1,40 %	1,50 %
Työnantajamaksu, alempi	0,50 %	0,50 %
Työnantajamaksu, ylempi	1,90 %	2,05 %
Työnantajamaksu keskimäärin	1,41 %	1,51 %
Osaomistajamaksu, palkansaaja	0,67 %	0,74 %
Osaomistajamaksu, työnantaja	0,50 %	0,50 %

Velkarahoitusta on käytetty maksuvalmiuden turvaamiseksi

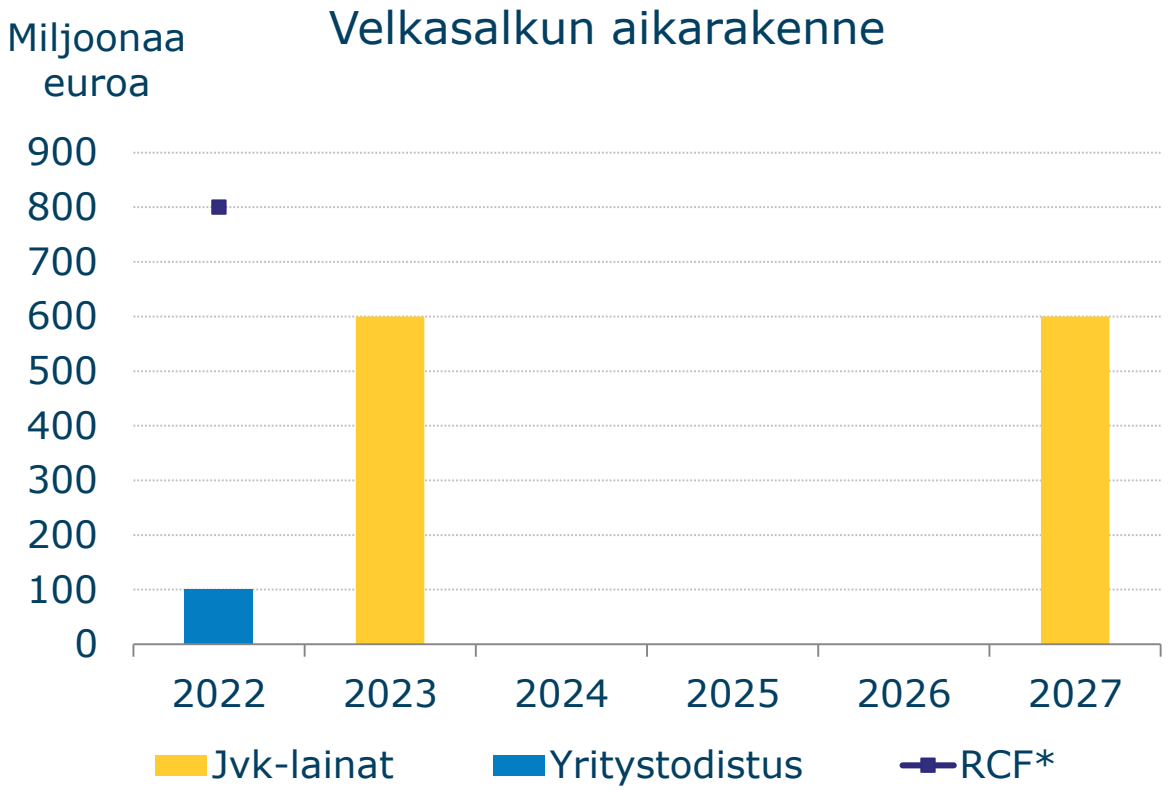

*valtion takaus, limiitti käyttämättä

- Valmiusluottolimiitit (RCF) erääntyvät vuonna 2022 ja niihin sisältyy yhden vuoden jatko-optio
  - Limiittejä ei olla käytetty
- Joukkovelkakirjalainat erääntyvät 06/2023 ja 06/2027

Työllisyysrahasto vuonna 2021 - 2022

- Selvityshenkilöiden työ on julkaistu ja lausuntokierroksella
- Muutosturva 55+ paketin valmisteluun osallistuminen
- TE-palveluiden kuntasiirto; valmisteluun osallistuminen

Kiitos!

www.tyollisyysrahasto.fi

@tyollisyysrahasto

@tyollisyysrhsto

Työllisyysrahasto
Sysselsättningsfonden | Employment Fund

